

NCP koji prikazuje sve proste brojeve u datom intervalu kojima je zbir cifara složen broj. Interval se zadaje učitavanjem gornje i donje granice (dva prirodna broja). Brojeve prikazati u opadajućem poretku.

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
int prost (int);
int zbirCifara (int);
main() {
    int donja,gornja,i,pom;
    scanf("%d%d", &donja, &gornja);
    if (donja > gornja) {
        pom=donja;
        donja=gornja;
        gornja=pom; }
    for(i=gornja;i>=donja; i--)
        if (prost (i) && !prost(zbirCifara(i))) printf("%d\n",i);
}
```

NCP koji prikazuje sve proste brojeve u datom intervalu kojima je zbir cifara složen broj. Interval se zadaje učitavanjem gornje i donje granice (dva prirodna broja). Brojeve prikazati u opadajućem poretku.

```
int zbirCifara (int n) {  
    int Suma=0;  
    while (n>0) {  
        Suma+= n%10;  
        n=n/10; }  
    return Suma;  
}
```

NCP koji racuna zbir $1 + x + \frac{x^2}{2} + \dots + \frac{x^n}{n!}$

```
#include<stdio.h>
```

```
main() {
```

```
    float f, suma, x;
```

```
    int i,n;
```

```
    scanf("%d", n); scanf("%d", x);
```

```
    f = 1; suma = 1;
```

```
    for(i = 1; i <=n; i++) {
```

```
        f = f * x / i;
```

```
        suma = suma + f; }
```

```
    printf("Suma prvih %d clanova je %f \n", n, suma);
```

```
}
```

NCP koji racuna zbir

$$x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \dots - (-1)^n * \frac{x^{2n-1}}{(2n-1)!}$$

```
#include<stdio.h>
```

```
main() {
```

```
    float f, suma, x;
```

```
    int i, n;
```

```
    scanf("%d", &n); scanf("%f", &x);
```

```
    suma = x; f = x;
```

```
    for(i = 1; i <= n; i++) {
```

```
        f = -f * x * x / ((2*i+1)*2*i);
```

```
        suma = suma + f;} 
```

```
    printf("Suma prvih %d clanova je %f \n", n, suma);
```

```
}
```

Šta je rezultat rada sledećeg programa s obzirom na svojstva automatskih i statičkih promenljivih?

```
#include<stdio.h>
void funkcija(void);
main()
{
    int br;
    for(br=1;br<=5;++br) funkcija();
}
void funkcija(void)
{ static int a=0;
  int b=0;
  printf("static =%d auto=%d\n",a,b);
  ++a;
  ++b;
}
```

[& bitovsko AND]

- $1 \& 1 = 1$ $0 \& 1 = 0$ $0 \& 0 = 0$
- Neka je b ili 0 ili 1. Onda $b \& 0 = 0$, $b \& 1 = b$
- AKO ZELITE DA NEKE BITOVE POSTAVITE NA NULA, MORATE URADITI OPERACIJU AND SA 0
- Primer: $255 \& 15 = ?$

255 -> 1111 1111

15 -> 0000 1111

255&15 -> 0000 1111

-> oktavno 17

-> heksadekadno 0F

-> dekadno 15

[& bitovsko AND]

- Primer: Dato je unsigned x; Koliko je $x \& 01$?

■ x binarno $B_n B_{n-1} \dots B_4 B_3 B_2 B_1 B_0$

$x \& 01 =$ $B_n B_{n-1} \dots B_4 B_3 B_2 B_1 B_0$

$\& 0 \quad 0 \quad \dots \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1$

=====

$0 \quad 0 \quad \dots \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad B_0$

- **ZAKLJUCAK** $x \& 01$ vraća kao rezultat nulti bit broja x

| bitovsko OR

- $1 | 1 = 1, 1 | 0 = 1, 0 | 0 = 0$
- Ako je b ili 0 ili 1, onda $b | 0 = b, b | 1 = 1$
- AKO ZELITE DA POSTAVITE NEKI BIT NA 1, RADITI OPERACIJU OR SA 1

■ Primer: $255 | 15 = ?$

255 -> 1111 1111

15 -> 0000 1111

255 | 15 -> 1111 1111

-> oktavno 377

-> heksadekadno FF

-> dekadno 255

[& bitovsko AND]

- Primer: Dato je unsigned x; Koliko je $x \mid 01$?

■ x binarno $B_n B_{n-1} \dots B_4 B_3 B_2 B_1 B_0$

$x \mid 01 =$ $B_n B_{n-1} \dots B_4 B_3 B_2 B_1 B_0$

$\mid$ $0 \quad 0 \quad \dots \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1$

=====

$B_n B_{n-1} \dots B_4 B_3 B_2 B_1 1$

- ZAKLJUCAK $x \mid 01$ vraća kao rezultat kome je 0-ti bit postavljen na 1

[| bitovsko OR]

- Primer: Postaviti 5. bit (B4) na 1, a ostale sacuvati

X	B _n	B _{n-1}	...	B ₆	B ₅	B ₄	B ₃	B ₂	B ₁	B ₀	
	0	0	...	0	0	1	0	0	0	0	(dekadno 16)

=====

B _n	B _{n-1}	...	B ₆	B ₅	1	B ₃	B ₂	B ₁	B ₀

- ZAKLJUCAK: $X | 16$ postavlja 5. bit u X na 1, a ostale bitove ne menja.
- $x | \text{pow}(2, n-1)$ postavlja n-ti bit u x na 1
- Kako postaviti 4. bit u broju x na 0, a ostale ne menjati?
- Kako postaviti najniža 3 bita u broju X na nule, a ostale bitove ne dirati?

[^ (caret) bitovsko XOR – ekskluzivna disjunkcija]

- $1 \wedge 0 = 1, 1 \wedge 1 = 0, 0 \wedge 0 = 0$
- Neka je b ili 0 ili 1. Onda onda $b \wedge 1 = !b$, $b \wedge 0 = b$
- Primer: $255 \wedge 15 = ?$

255 -> 1111 1111

15 -> 0000 1111

$255 \wedge 15$ -> 1111 0000

-> dekadno 240

[^ (caret) bitovsko XOR – ekskluzivna disjunkcija]

- Primer: Dato je unsigned x; Koliko je $x \wedge 01$?

■ x binarno $B_n B_{n-1} \dots B_4 B_3 B_2 B_1 B_0$

$x \wedge 01 = B_n B_{n-1} \dots B_4 B_3 B_2 B_1 B_0$

& 0 0 ... 0 0 0 0 1

=====

$B_n B_{n-1} \dots B_4 B_3 B_2 B_1 !B_0$

- **ZAKLJUCAK** $x \wedge 01$ vraca u kome je 0-ti bit invertovan, a ostali bitovi su nepromenjeni

[~ bitovsko NOT]

- Ako je `sizeof(int) = 1`, tj. ako se `int` registruje u 1 bajtu, tj. u 8 bitova, onda se:
  - 1 registruje kao `0000 0001`
  - 0 registruje kao `0000 0000`
- Tada je $\sim 1 = \text{INVERTOVANO}(0000\ 0001) = 1111\ 1110$ tj. 254
 $\sim 1 = (2^{\text{sizeof(int)*8}}) - 2$
- Tada je $\sim 0 = \text{INVERTOVANO}(0000\ 0000) = 1111\ 1111$
 ~ 0 daje citav registar napunjen bitovima koji su 1

[>> SHIFT RIGHT – pomeranje nadesno]

- Efekat deljenja stepenom dvojke
- Na primer $32 \gg 3$ je isto sto i $32 / 2^3$, ali $32 \gg 3$ se brže izvršava

<< SHIFT LEFT – pomeranje ulevo

- Efekat množenja stepenom dvojke
- Na primer $3 \ll 5$ je isto što i $3 * 2^5$, ali se $3 \ll 5$ brže izvršava

Šta je rezultat rada sledećeg programa?

```
#include <stdio.h>
main() {
    printf( "255 & 15 = %d\n", 255 & 15 );
    printf( "255 | 15 = %d\n", 255 | 15 );
    printf( "255 & 15 = %o\n", 255 & 15 );
    printf( "255 | 15 = %x\n", 255 | 15 );
    printf( "255 ^ 15 = %d\n", 255 ^ 15 );
    printf( "4 << 2  = %d\n", 4 << 2 );
    printf( "16 >> 2 = %d\n", 16 >> 2 );
    printf( "~(-3)   = %d\n", ~(-3) );
}
```